

मुळी निम्न पातळी बंधारा ता.गंगाखेड, जि. परभणी
बंधान्यासाठी अस्तित्वातील गोडबोले द्वारा ऐवजी
नवीन उभी उचल द्वारे बसविणे या कामास विशेष
दुरुस्ती अंतर्गत प्रथम सुधारीत प्रशासकीय मान्यता.

**महाराष्ट्र शासन
जलसंपदा विभाग**

शासन निर्णय क्रमांक : प्रमाप्र-२०१९/ (प्र.क्र.१६८/२०१९)/ सिव्य(कामे)

मंत्रालय, मुंबई-४०००३२

दिनांक: २७ एप्रिल, २०२३

वाचा:-

१. कार्यकारी संचालक,गोदावरी मराठवाडा पाटबंधारे विकास महामंडळ,छत्रपती संभाजीनगर यांचे पत्र.जा.क्र.गोमपाविम/ सिंचन-२ / विवसू नांपामं / धा -१० / १०११७ दि. १८/११/२०२२.
२. शासन निर्णय - २०१७/५६६/१७/सिव्य(कामे), दि.३१/०८/२०१८.
३. शासन निर्णय - २०१८/५५१/१७/सिव्य(कामे), दि.२७/११/२०१८.
४. शासन निर्णय - २०१३/७८५/१३/ सिव्य (कामे) दि १/८/२०१९.
५. शासन परिपत्रक- प्रमा २०१३/७८५/१३/ सिव्य (कामे), दि.१६/९/२०२१.
६. शासन परिपत्रक क्र-प्रमा २०१३/(७८५/१३)/ सिव्य (कामे), दि १/१/२०१५.
७. शासन निर्णय क्रमांक : प्रमाप्र २०१९ / (प्र क्र १६८/२०१९) / सिव्य /(कामे) दि. १२/०३/२०२०.
८. शासन निर्णय क्रमांक संकिर्ण-२०२२/प्र.क्र.५१६/२०२२/सिव्य(कामे) दिनांक १४/०३/२०२३.

प्रस्तावना:-

शंकरराव चव्हाण विष्णूपुरी प्रकल्प ता.जि. नांदेड या योजनेच्या भाग २ अंतर्गत गोदावरी नदीवरील ११ बंधा-यापैकी मुळी निम्न पातळी बंधारा गोदावरी पाटबंधारे विकास महामंडळ अंतर्गत परभणी जिल्ह्यातील गोदावरी नदीवर गंगाखेड तालुक्यात बांधण्यात आला आहे. सदर प्रकल्पाचे पाणलोट क्षेत्र १४०० चौ.कि.मी. असून या प्रकल्पाची सिंचन क्षमता १७०५ हेक्टर आहे.प्रकल्पाचा एकूण पाणीसाठा ११.३५ द.ल.घ.मी. असून प्रकल्पीय पाणीवापर ११.१५ द.ल.घ.मी. जिवंत पाणीसाठा १०.०६ द.ल.घ.मी. व मृत पाणीसाठा १.२९ द.ल.घ.मी. इतका आहे. बंधा-याची लांबी २३१.५० मीटर असून महत्तम उंची ११.५८ मीटर आहे.

शंकरराव चव्हाण विष्णूपुरी प्रकल्प ता.जि.नांदेड या योजनेच्या भाग २ अंतर्गत गोदावरी नदीवरील बंधा-याचा समावेश असून यामध्ये मुळी निम्न पातळी बंधा-याचा समावेश आहे.सदर योजनेच्या प्रशासकीय मान्यतेच्या नियोजनानुसार बंधारा श्रुखंलेतील ११ बंधा-यापैकी ९ बंधा-यांना स्वयंचलित तर २ बंधा-यांना उभ्या उचल पध्दतीचे दरवाजे बसविणे प्रस्तावीत होते. तथापि ऑगस्ट २००६ च्या पूर परिस्थितीच्या पार्श्वभूमीवर दिनांक २६/९/२००६ रोजीच्या कार्यकारी समितीच्या बैठकीत सर्व बंधा-यांना उभ्या उचल पध्दतीचे दरवाजे बसविण्यास मान्यता कळविण्यात आली. तथापि गोदावरी सारख्या मोठ्या नदीवर स्वयंचलित दरवाजांची परिणामकारकता / कार्यप्रवणता तपासण्यासाठी मुळी निम्न पातळी बंधा-यात प्रायोगिक तत्वावर स्वयंचलित दरवाजे कायम करण्याचा दिनांक २४/०१/२००७ रोजीच्या कार्यकारी समितीच्या बैठकीत निर्णय घेवून मान्यता प्राप्त झाली.हा प्रयोग यशस्वी झाल्यास या स्वयंचलित दरवाजांचे प्रचलन पुराचे वेळी स्वयंचलित रित्या होईल व त्यासाठी लागणारे खर्चीक व्यवस्था व मनुष्यबळ वाचेल असा या मागे उद्देश होता. परंतु सन २०१२ व सप्टेंबर २०१६ मध्ये झालेल्या अतिवृष्टी कालावधीत गोदावरी नदीवरील पूरपरिस्थितीमुळे मुळी निम्न पातळी बंधान्याची गोडबोले प्रकारातील स्वयंचलित दरवाजांची कार्यप्रणवता यशस्वी न झाल्याने सदर द्वारे क्षतीग्रस्त झाली आहेत. सन २०१२ आणि सप्टेंबर २०१६ चा अनुभव

विचारात घेता गोडबोले प्रकारातील स्वयंचलित दरवाजे गोदावरी सारख्या मोठ्या नदीवर असलेल्या बंधान्यासाठी उपयुक्त नसल्याचे आढळून आले. सन २०१२ व २०१६ चा अनुभव लक्षात घेता स्वयंचलित व्दारांची कार्यप्रवणता गोदावरी नदीच्या पुरपरिस्थितीत दिसून आली नाही.

त्यामुळे सदर बंधा-यात सद्यस्थितीत पाणीसाठा होत नाही. पुरपरिस्थितीत स्वयंचलित व्दारांचे परिचलन सुयोग्यरित्या होत नसल्याचे स्पष्ट झाले. यास्तव गोदावरी नदीवरील बंधारा शृंखलेतील इतर उभ्या उचल पध्दतीच्या व्दारे असलेल्या बंधा-यांची मागील काही वर्षातील सुलभ व विना अडथळा यशस्विता पाहता भविष्यातील उपयुक्तता कायम ठेवण्यासाठी मुळी बंधा-यासही उभ्या उचल पध्दतीचे दरवाजे बसविणे संयुक्तिक राहिल याबाबतचा अभ्यास व संकल्पन करणेकरिता मध्यवर्ती संकल्पचित्र संघटना, नाशिक यांना प्रस्तावित करण्यात आले. यामुळे बंधा-यास स्वयंचलित व्दारांऐवजी उभ्या उचल पध्दतीचे व्दारे बसविणेबाबत पर्यायांचा अभ्यास व संकल्पन करणेकरिता शासनाच्या दि.१४/०२/२०१८च्या पत्रान्वये मध्यवर्ती संकल्पचित्र संघटना, नाशिक यांना निर्देश देण्यात आले. त्यानुसार मध्यवर्ती संकल्पचित्र संघटना, नाशिक यांच्याकडून प्राप्त उभ्या उचल व्दारांच्या सर्वसाधारण आराखडयानुसार गोदावरी मराठवाडा पाटबंधारे विकास महामंडळाने मुळी बंधा-याची भविष्यातील उपयुक्तता कायम ठेवण्याच्या दृष्टीने कोटे कल्लूर बंधारा ता. देगलूर, जि. नांदेड व तारू गव्हाण बंधारा ता. पाथरी, जि. परभणी या बंधा-याच्या उभे उचल पध्दतीचे व्दारे व अनुषंगीक यांत्रिकी घटकांच्या संकल्पचित्रावर आधारीत मुळी निम्न पातळी बंधा-यावर अस्तित्वातील गोडबोले पध्दतीच्या व्दाराऐवजी नवीन उभी उचल व्दारे बसविणेच्या कामास विशेष दुरुस्तीतर्गत रु १५.४१ कोटी किंमतीस मूळ प्रशासकीय मान्यता दिनांक १२/०३/२०२० अन्वये प्रदान करण्यात आली आहे.

तदनंतर मंजूर सर्वसाधारण आराखडया नुसार विविध घटकांची सविस्तर संकल्पने मध्यवर्ती संकल्पचित्र संघटना, नाशिक यांचेकडून प्राप्त झाली असून तसेच दरसूचीत देखील बदल झाला असल्यामुळे मूळ प्रशासकीय मान्यता प्राप्त कामाच्या किंमतीत वाढ झालेली आहे. प्राप्त प्र.मा. किंमतीच्या मर्यादेमध्ये निविदा काढून यांत्रिकी व स्थापत्य विभागामार्फत क्षेत्रिय स्तरावर विशेष दुरुस्ती अंतर्गत कामे चालू करण्यात आलेली आहे. तथापि प्रस्तावित नवीन उभी उचल व्दारे बसून मुळी बंधा-यात १७०५ हेक्टर सिंचन क्षमता व ११.३५ द.ल.घ.मी. पाणीसाठा पुर्नस्थापित करण्यासाठी उर्वरीत यांत्रिकी व स्थापत्य कामाच्या निविदा काढून पुढील कामे करण्यासाठी सदर प्रकल्पास विशेष दुरुस्ती अंतर्गत रु. २८.५८ कोटी इतक्या किंमतीस प्रथम सुधारीत प्रशासकीय मान्यता मिळणे आवश्यक असल्याची बाब शासनाच्या निदर्शनास आली आहे.

या अनुषंगाने मुळी निम्न पातळी बंधारा ता. गंगाखेड, जि. परभणी बंधा-यासाठी अस्तित्वातील गोडबोले द्वारा ऐवजी नवीन उभी उचल द्वारा बसविणे या कामास विशेष दुरुस्ती अंतर्गत प्रथम सुधारीत प्रशासकीय मान्यता देण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता. त्याप्रमाणे शासन पुढीलप्रमाणे निर्णय घेत आहे.

शासन निर्णय:-

गोदावरी मराठवाडा पाटबंधारे विकास महामंडळ, छत्रपती संभाजीनगर (औरंगाबाद) अंतर्गत मुळी निम्न पातळी बंधारा ता. गंगाखेड, जि. परभणी बंधान्यासाठी अस्तित्वातील गोडबोले द्वारा ऐवजी नवीन उभी उचल द्वारा बसविणे या कामाच्या अंदाजपत्रकास विशेष दुरुस्ती अंतर्गत रु २८,५७,०९,२०४ /- (रु. अठठावीस कोटी सत्तावन्न लक्ष नऊ हजार दोनशे चार फक्त) एवढ्या खर्चाच्या प्रस्तावास खालील अटीच्या अधीन राहुन सोबतच्या प्रपत्रानुसार प्रथम सुधारीत प्रशासकीय मान्यता प्रदान करण्यात येत आहे.

- १) दिनांक १२/०३/२०२० रोजीच्या प्रशासकीय मान्यतेच्या शासन निर्णयातील सर्व अटी लागू राहतील.
- २) तांत्रिक मान्यता, प्रशासकीय मान्यतेच्या मर्यादेत,नियोजन व पूर्णत्व कामाचे,निविदा प्रक्रिया,खर्च करणे इ बाबीसाठी प्रचलित शासन निर्णय/ परिपत्रके यांचे पालन करणे बंधनकारक राहिल.
- ३) प्रस्तावित कामांमुळे होणाऱ्या खोदकाम तोडफोड याद्वारे उपलब्ध होणारे बांधकाम साहित्याचा पूर्ण वापर करून बचत साधावी.
- ४) सदर अंदाजपत्रकातील कामांसाठी कोणत्याही प्रयोजनार्थ सर्वसाधारणपणे मंजूर प्रशासकीय मान्यतेच्या मर्यादेबाहेर जाऊन,निधी वितरण अथवा अतिरिक्त खर्च न करण्याची जबाबदारी संपूर्णपणे महामंडळाची राहिल.
- ५) शासन निर्णय दिनांक २७/११/२०१८ नुसार नियामक मंडळाची मान्यता आवश्यक आहे.त्यानुसार मुळ प्रशासकीय मान्यता वेळी नियामक मंडळाची मान्यता घेण्यात आल्याचे दिसून येते.आता सुधारीत प्रशासकीय मान्यतेवेळी कामाची किंमत वाढल्याने वाढीव किंमतीस महामंडळाने नियामक मंडळाची पुढील बैठकीत मान्यता घ्यावी. तथापि नियामक मंडळाच्या बैठकी अभावी सुधारीत प्रशासकीय मान्यता किंमतीच्या अनुषंगाने विशेष दुरुस्तीचे काम पूर्ण करण्यास विलंब होत असल्यास त्याबाबत महामंडळाच्या कार्यकारी समितीची मान्यता घेवून काम तातडीने पूर्ण करावे व तदनंतर नियामक मंडळाच्या पुढील बैठकीत त्यास मान्यता घ्यावी.
- ६) सुधारीत प्रशासकीय मान्यता म्हणजे अहवालातील तांत्रिक बाबी अथवा निविदा विषयक क्षेत्रिय स्तरावरील निर्णयास मान्यता गृहीत धरली जाणार नाही.

प्रस्तावित कामासाठी होणारा खर्च ४७०० मोठे पाटबंधारे प्रकल्प यावरील भांडवली खर्च, ८०-सर्वसाधारण, १९०-सार्वजनिक क्षेत्रातील व इतर उपक्रमातील गुंतवणुका विशेष दुरुस्ती/विस्तार व सुधारणा कार्यक्रमा अंतर्गत भाग भांडवली अंशदान (०४)(०५) गोदावरी मराठवाडा पाटबंधारे विकास महामंडळास भाग भांडवली अंशदान (मराठवाडा विभाग)(कार्यक्रम)(४७०० ०२६५) (योजनांतर्गत) ५४ गुंतवणुका या लेखाशिर्षा खाली टाकून मंजूर अनुदानातुन भागवावा.

या कामास प्रदान करण्यात आलेली प्रथम सुधारीत प्रशासकीय मान्यता सिव्य (कामे) कार्यासनाच्या नोंदवही मध्ये क्र. १ सन २०२३-२४ मध्ये नोंदविण्यात आलेली आहे.

नियोजन विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र. ३०/१४३४ दि.२३/०२/२०२३ व वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र. ६४/व्यय १२ दि. १३/०३/२०२३ मधील सहमती नुसार हा शासन निर्णय निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय संकेतस्थळावर www.maharashtra.gov.in उपलब्ध करण्यात आला असून त्यांचा संगणक संकेतांक २०२३०४२७१५३३२०२३२७ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(न.गौ.बसेर)

शासनाच्या उपसचिव

सोबत :-सहपत्र :-

प्रत:- १) मा. राज्यपाल यांचे सचिव,

२) मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव,

- ३) मा.उपमुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव,
- ४) मा.अध्यक्ष/उपाध्यक्ष, विधानसभा, विधानभवन, मुंबई
- ५) मा.सभापती/उपसभापती,विधानपरिषद, विधानभवन, मुंबई
- ६) मा.विरोधी पक्षनेते, विधानसभा,मुंबई यांचे कार्यालय, विधानभवन, मुंबई
- ७) मा.विरोधी पक्षनेते, विधानपरिषद ,मुंबई यांचे कार्यालय, विधानभवन, मुंबई
- ८) मा.मंत्री, जलसंपदा यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय,मुंबई,
- ९) अमुस (वित्त) यांचे स्वीय सहायक,जलसंपदा विभाग,मंत्रालय,मुंबई,
- १०) अमुस (नियोजन) यांचे स्वीय सहायक,जलसंपदा विभाग,मंत्रालय,मुंबई,
- ११) अमुस (जलसंपदा) यांचे स्वीय सहायक,जलसंपदा विभाग,मंत्रालय,मुंबई,
- १२) सचिव (जसंव्य व लाक्षेवि) यांचे स्वीय सहायक,जलसंपदा विभाग,मंत्रालय,मुंबई,
- १३) महालेखापाल-१ (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखापरीक्षा),महाराष्ट्र राज्य,मुंबई,
- १४) महालेखापाल-२ (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखापरीक्षा),महाराष्ट्र राज्य,नागपूर,
- १५) कार्यकारी संचालक,गोदावरी मराठवाडा पाटबंधारे विकास महामंडळ, छत्रपती संभाजीनगर (औरंगाबाद)
- १६) मुख्य अभियंता (जसं),जलसंपदा विभाग, छत्रपती संभाजीनगर (औरंगाबाद)
- १७) आंतर वित्त सल्लागार व सहसचिव,जलसंपदा विभाग,मंत्रालय,मुंबई,
- १८) अधीक्षक अभियंता, नांदेड पाटबंधारे मंडळ, नांदेड
- १९) कार्यकारी अभियंता, लघु पाटबंधारे विभाग, परभणी
- २०) सि.व्य.(कामे)कार्यासन संग्रहार्थ.

शासन निर्णय क्रमांक : प्रमाप्र-२०१९ / (प्र.क्र.१६८/२०१९) / सिव्य (कामे),

दि. २७/०४/२०२३ चे सहपत्र

Sr.No.	Description of Item	Amount in (Rs.)
1	C - Works	
	A) Civil works	13898299
	B) Mechanical works	219640433
	Total C-Works = A+B	233538732
2	Royalty	791951
3	१ % Insurance	2335387
4	१८ % GST	42036972
5	3 % Contingencies	7006162
	Total Rs.	28,57,09,204

(न. गौ. बसेर)
शासनाच्या उपसचिव